

NAK/LAP

A NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA LAPJA

2021. OKTÓBER
IX. ÉVFOLYAM

#10

Nagy István: támogatni fogjuk a sikeres nemzedékváltást

12. oldal

**Dübörög a Megújuló
vidék, megújuló
agrárium program**

07. oldal

**Az Európai Bizottság
tönkre akarja tenni
az agráriumot?**

20. oldal

**Fontos információk
az ÖKO pályázat
benyújtásához**

19. oldal

Házhoz visszük az agrárium híreit!

A NAKlap egyedi tartalommal bír, átlagosan 310 000 példánnyal, névre, címre szóló terjesztéssel, a legnagyobb országos lefedettségű, évente tíz alkalommal publikát időszakos kiadvány, amely az agrárium legfontosabb híreivel, kérdéseivel foglalkozik. A lapból az ágazatban dolgozó östermelők, kis-, közép- és nagyvállalkozók is hasznos információkhoz juthatnak.

NAKLAP

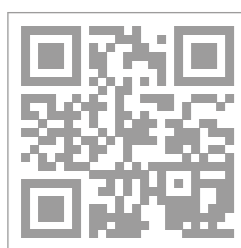
A NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA LAPJA

ORSZÁGOS TERJESZTÉS

átlagosan 310 000
postaládában
hónapról hónapra

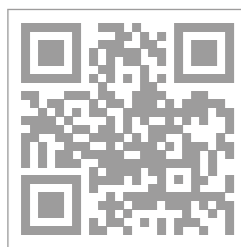
Az újság PDF formátumban
az agrárkamara honlapján
is elérhető:

www.nak.hu/sajto/naklap

Cikkeink és egyéb
érdekességek között
tallózzhatunk oldalunkon:

www.agrariumonline.hu

Hirdessen a NAKlapban, agrárkamara tagoknak 20% extra engedményt biztosítunk!

HIRDETÉSI INFORMÁCIÓ:

Tremmer Tamás

lapmenedzser

+36-20/5347-137

naklap@maraton.hu

NAKLAP | 2021. OKTÓBER

Tartalomjegyzék

MOZAIK

04 Főként a fiataloknak szól a megújult Pápai Expo és Agrárpiknik Sajtókészítés – alapoktól a késztermékig

RENDEZVÉNY

05 Októberben érkeznek a támogatási előlegek
A NAK delegáció részt vett a celjei MOS Nemzetközi Vásáron Szlovéniában
06 Lengyel gazdálkodók látogatása a NAK-nál
Megrendezték a Tordasi Kajsi tanácskozás és fajtabemutatót

TÁMOGATÁS

07 Dübörög a Megújuló vidék, megújuló agrárium program
08 Újra lehet pályázni agrár-környezetgazdálkodási forrásra
09 Lerövidült a trágyázási tilalmi időszak
Megjelent a takarmány-előállító üzemek fejlesztéseit támogató felhívás

TAGDÍJ

10 Tagdíjfizetési felhívás

INTERJÚ

12 Nagy István: támogatni fogjuk a sikeres nemzedékváltást

ÁLLATTARTÁS

14 Higiénia – méreganyagok és mellékhatások nélkül

NÖVÉNYTERMESZTÉS

15 Jól gondoljuk meg, melyik úton járunk!
22 Ne vágjuk le az aranytojást tojó tyúkot

ERDÉSZET

16 Fapiaci törekvések – „Igen, jó bornak is kell a cégér!”

TÁJÉKOZTATÁSI SZOLGÁLTATÁS

18 Elhúzódozó jogalkotási folyamat, növekvő aggályok
19 Fontos információk az ÖKO pályázat benyújtásához

KÖZÉLET

20 Az Európai Bizottság tönkre akarja tenni az agráriumot?

NAKLAP, A NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA LAPJA
IX. évfolyam, 10. szám

Alapító: Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, Györfy Balázs elnök

Cím: 1115 Budapest, Bartók Béla út 105–113.

Zöld szám: +36 80 900 365 E-mail: ugyfelszolgalat@nak.hu

Portál: www.nak.hu Kiadó: Szuperinfó Magyarország Média Kiadói Kft.

Felelős kiadó: Heffler György és Dr. Kovács Julianna ügyvezető igazgatók

Tartalomfejlesztési igazgató: Forgács Bernadett Főszerkesztő: Dénes Zoltán

Lapmenedzser: Tremmer Tamás +36 20 534 7137

Fotók: NAK, shutterstock.com

Szerkesztőség és hirdetésfelvétel: 8200 Veszprém, Házgyári út 12.

E-mail: naklap@maraton.hu ISSN 2064-308X

A hirdetések és egyéb reklámkiadványok tartalmáért

a kiadó felelősséget nem vállal.

A Szuperinfó Magyarország Média Kiadói Kft. politikai hirdetéseket nem fogad be.

03

Nehéz év után még nehezebbre számíthatunk

Zajlik a munka a földeken, a mezőgazdaság örök körforgását járva most a betakarítás és a vetés szakaszához érkezett. Csaknem 1,8 millió hektárról kerül be a termés a magtárakba, kukoricát 1,04 millió hektáron, napraforgót 655 ezer hektáron takarítanak be a gazdák. Bár kevesebb lesz a termés, mint az elmúlt években, de elegendő lesz hazai fogyasztásra, és exportra is jut.

Az eredmények értékelésekor számba kell vennünk az elmúlt év időjárását, mindazon nehézségeket, amelyek a szántóföldi kultúrák hozamát negatívan befolyásolták. A csapadékos tavalyi ősz, az enyhe tél, a hűvös tavasz, majd a nyári aszály mind rányomta bélyegét a hozamokra - csak idén nyáron több mint 300 ezer hektáron jelentettek aszálykárt a gazdálkodók.

Elkezdődtek az őszi vetések is, a gazdák 1 millió 571 ezer hektáron terveznek vetni, de a száraz idő nagyon megnehezítette a munkákat. A korábbi kamari előrejelzéseknek megfelelően drasztikusan csökkenő - a korábbiakhoz képest negyedével kisebb -, 230 ezer hektáros repce-vetésterületre lehet számítani. Ez az aszály mellett az egyre körülményesebb és drágább növényvédelemnek köszönhető. A tervek szerint őszi búza 960 ezer, őszi árpa pedig 260 ezer hektáron kerülne a földre.

A termelési költségek, a takarmányárak jelentős emelkedése az egész világon tapasztalható, más kérdés, hogy nekünk az fáj a legjobban, amit a saját bőrünkön érzünk. A hazai mezőgazdasági termelők és a feldolgozóipar egyelőre kénytelen elnyeli ezeket a költségeket, de kérdés, hogy meddig bír így talpon maradni, a versenyképességről nem is beszélve. A nitrogénműtrágya ára például mintegy négyszeresére nőtt a tavalyihoz képest. Nem nagy bosszorkányság prognosztizálni, hogy az emelkedő költségek előbb-utóbb beépülnek az árakba, megváltoztatják a szántóföldi növénytermesztés költségszerkezetét, ami a jövedelmezőséget érinti érzékenyen.

Summa summarum: egy nehéz év után még nehezebbre számíthatunk. Elsődleges feladatunk mindemellett a hazai felhasználás biztosítása, Magyarország lakosságának maradéktalan ellátása magyar földön termelt hazai gabonával. És bár a terméseredmények még bizonytalanok, afelől nincs kétség: a belföldi ellátás a következő esztendőben is biztosított lesz, köszönet a magyar gazdák szorgalmának és kitartásának!

Petőházi Tamás

NAK szántóföldi növénytermesztési és
beszállítóipari osztályának elnöke

GOSZ elnök

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

Főként a fiataloknak szólt a megújult Pápai Expo és Agrárpiknik

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara szervezésében rendezték meg a Pápai Expo és Agrárpikniket. Tavaly a pandémia miatt elmaradt a rendezvény, de a kényszerű kihagyás után idén megújult arculattal és tematikával jelentkezett.

A 2021-es programok kialakításakor a szervezők elsősorban a fiatalok számára vonzó, aktuális témákat helyezték előtérbe, úgymint a generációváltás kérdése, az agrárszakmák népszerűsítése, illetve a karrierlehetőségek a mezőgazdaságban. Az ifjabb generáció számára a szokásos programokon kívül interaktív előadásokkal, tudásbázissal és nem utolsósorban nívós könnyűzenei koncertekkel készültek.

A nyitónapon, szeptember 17-én, pénteken este 8 órától a Bagossy

Brothers Company szórakoztatta a rajongókat. A szombati napon számos agrárszakmai programon új információkkal és kapcsolatokkal gazdagodhattak a résztvevők, este pedig újra a színpadra irányult minden tekintet, ahol a Punnany Massif adott fergeteges koncertet.

Vasárnap, szeptember 19-én a vadászat iránt érdeklődőket díjátadóval és színvonalas bemutatókkal várták a rendezvény területén. A szakmai programok mellett mindkét nap termelői piac, állatsimogató, játékos programok és bemutatók

szórakoztatták a látogatókat, akik, ha megéheztek, a gasztrofalu széles kínálatából válogathattak.

Újdonság volt az idei évben, hogy az agrár közép- és felsőoktatásban részt vevő diákok számára ingyenes belépési lehetőséget biztosított a kamara, a Pápa járásban élők pedig kedvezményrel látogathatták az

eseményt. Ennek eredményeképpen szép számú látogató érkezett a kétnapos rendezvényre, amelyet a szervezők – a mostani tapasztalatokra építve – jövőre is hasonló keretek közt kívánnak megtartani.

Találkozunk jövőre is a Pápai Expo és Agrárpikniken!

• NAK

Sajtkészítés – alapoktól a késztermékig

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Élelmiszeripari Igazgatósága 2021. szeptember 21–22-én újra megrendezte a Tejipari szakmai gyakorlati napok keretében az Oltós alvasztású termékek elnevezésű, kezdő szintű programját.

A kétnapos szakmai program a Magyar Tejgazdasági Kutatóintézet mosonmagyaróvári telephelyén zajlott. A résztvevők között akadt, aki még csak most szeretne hozzáfogni a sajt készítéshez, volt, aki több éve, magas szinten végzi tevékenységét és volt, aki csak kereskedik a tejtermékekkel, viszont szeretné jobban megismerni az általa forgalmazott termékek gyártási technológiáját. Az MTKI jól képzett és tapasztalt szakembereinek köszönhetően minden jelenlévő

hasznosnak találta a szakmai napokat, amely során gyakran a tervezett programtól eltérő szakmai beszélgetés is kialakult.

Az első napon az alapokat megadó elméleti előadás után az intézet kísérleti üzemében tagjaink megismerhették a gomolya, illetve a röglyukas óvári sajt gyártásának fogásait. A második nap délelőttje gyakorlattal folytatódott, ahol az előző napon előkészített alpanyagból trappista sajt került előállításra, amely mellett maradt idő még túró, illetve vaj készítésére is,

majd bemutatásra került a sajtok utókezelése és csomagolása.

A délután folyamán részletes előadások keretében hallhattak a résztvevők a sajtok érleléséről, a sajt hibákról, a helyes higiéniai gyakorlatokról, valamint a sajt bírálat alapjairól is. A program zárásaként tagjaink megköstölhették a gyakorlatokon előállított termékeket, és lehetőségük volt további kon-

zultációra az MTKI szakembereivel.

A „Tejipari szakmai gyakorlati napok” programunk októberben és novemberben is megrendezésre kerülnek, ahol a Savanyított tejtermékek (kezdő szint), illetve az Oltós alvasztású termékekről (haladó szint) hallhatnak a gyakorlatban is jól használható információkat tagjaink.

• SZŐKE RITA /NAK

Októberben érkeznek a támogatási előlegek

Korszakváltás zajlik a magyar agráriumban és a magyar vidéken – jelentette ki Nagy István agrárminiszter az Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállítás és Vásár megnyitóján.

A tárcavezető kiemelte, hogy az egyik legzöldebb gazdasági ágazat a mezőgazdaság, ezért ki kell állnunk amellett, hogy nem büntetni, hanem ösztönözni kell a gazdákat a még fenntarthatóbb termelés elérésében.

Stratégiai érdeknek nevezte a hozzáadott érték növelését az agráriumban, amit a hazai élelmiszerfeldolgozás fejlesztésén keresztül lehet elérni. Ezzel lehet nagyobb a hazai termékekkel történő önellátásunk és még erősebb az exportteljesítményünk. Nagy István kitért arra is, hogy a Megújuló

vidék, megújuló agrárium program a vidék gazdaságának új lábra állítását jelenti. Önmagában az idén meghirdetett pályázatokon már több mint 1000 milliárd forint került lekötésre, ami óriási előrelépési lehetőséget jelent. A vidék gazdaságának erősítése pedig egész Magyarország megerősítését jelenti – tette hozzá.

A miniszter beszédében bejelentette, hogy 2021. október 18-án megindul az agrártámogatások emelt összegű előlegfizetése. Az uniós szabályok adta legkorábbi időponttól kezdve a gazdák számá-

ra a közvetlen támogatások esetében a decemberben fizethető részletekkel együtt legalább 260 milliárd forint, a terület- és állatlétszám után fizetett vidékfejlesztési támogatásoknál pedig több mint 46 milliárd forint kifizetését

tervezük még az idén. A tárcavezető szerint a cél, hogy pénzügyi segítséget nyújtsunk az őszi munkák zavartalan elvégzéséhez és biztosítsuk a termelők pénzügyi stabilitását.

• NAK

Lengyel gazdálkodók látogatása a NAK-nál

2021. szeptember 7-én 48 fős női gazdálkodó csoport érkezett Kis-Lengyelországból (Małopolska vajdaság Lengyelország egyik legjelentősebb agrárrégiója) – magyarországi és romániai szakmai útjuk részeként – a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarához. A csoport vezetője Marzena Warias asszony, a Malopolskai Agrárkamara Nőkért és Vidéki Családokért bizottságának elnöke volt, a NAK részéről Süle Katalin általános agrárgazdasági ügyekért felelős országos alelnök fogadta a len-

gyel vendégeket. A mintegy kétórás találkozó során röviden bemutatásg kerültek országaink mezőgazdaságának jellemzői, valamint kamarai szervezeteink felépítése, munkája, különös tekintettel a női gazdálkodókat érintő kérdésekre: egyre növekvő szerepükre a gazdálkodásban, a hagyományok, az értékek és a vidék fenntartásában. A találkozó során a lengyel vendégek bemutatták a térségre jellemző népviseletüket, valamint egy rövid dallal köszönték meg a vendéglátást.

• NAK

• NAK

Megrendezték a Tordasi Kajszit tanácskozás és fajtabemutatót

Idén, egy év kihagyással a vírusjárvány miatt, újra megrendezték a szakma által nagyon várt és népszerű Tordasi Kajszit tanácskozás és fajtabemutató szakmai rendezvényt, amely a NAK és a Nébih közös szervezésében valósult meg.

A szakmai programot szervezők nagyon nehéz helyzetbe kerültek, mivel az idei tavaszi virágzások beköszöntött fagyos napok a hazai kajsziuültetvényeket, így a Nébih tordasi fajtakísérleti ültetvényét is 80% körüli mértékben károsította.

A rendezvény tovább nehezítette, hogy a rendezvény napja előtt 60 milliméter meghaladó csapadék hullott a fajtakísérleti ültetvényre, így a metszési gyakorlati bemutató és az ültetvénybejárás eleve kérdéses volt. Köszönhetően a szervezők elhivatottságának, a szakmai programokat úgy állították össze, hogy az adott időjárásnak megfelelően – melynek vezérvonal a tavaszi fagykár kérdésköre volt – valamennyi fontos témát átfogóan érintsen. Az elhivatottság nemcsak a szervezőket, de a nagy létszámban megjelent, az előadások iránt érdeklődő szakmai résztvevőket is jellemezte, akik a kedvezőtlen időjárási körülmények ellenére is eljöttek. A rendezvény moderátora Komma László, a NAK kertészeti szakértője volt, aki felvezetőjében az időjárási anomáliára való tekintettel a szüneteltetés szerelem és egy több ezer éves ősi kínai kertész közmondás mottójával indította útjára a Tordasi kajszit tanácskozást és fajtabemutatót.

A rendezvény résztvevőit dr. Oravec Márton úr, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal elnöke köszöntötte és beszédében kiemelte, hogy a kajszitermesztést is érintő természettechnológiai változásokra fel kell készülni. A NAK részéről Zászlós Tibor úr mezőgazdaságért felelős alelnök köszöntötte a résztvevőket, aki kiemelte,

összehasonlító vizsgálatokat, különböző hatóanyagok, készítmények használatát a fenológiai fázisokban, amelyekkel a fagykárosodást és a növényegészségügyi problémákat mérsékelni lehet. Második előadóként Palesits Zsolt urat, a Magyar Gyümölcsfaiskolák Országos Egyesületének elnökét hallgathattuk, aki a „Körpiros kajszik és kajszialanyok, trendek és fajták. Ez a jövő?” címmel adott elő, bemutatta a termesztői igényeket, érési idő szerinti körpiros kajszit újításokat és azok legfontosabb értékmerő tulajdonságait. Kitért a hazai és a fontosabb kajszitermesztő országokban használt alanyfajtákra, személyes tapasztalataival kiegészítve. Harmadik előadónk Szentpéteri Tamás, a Fruittamas Kft. vezetője és szaknácádója volt, aki az „Intenzív kajsziuültetvények Észak-Olaszországban” témát járta körül. Előadásában jellemezte az olaszországi kajszitermő régiókat, a fajta, az alany, a koronaforma megválasz-

tását és a térállás meghatározását. Kitért a koronakialakítás lépéseire, az optimális termőgallyak fontosságára és az intenzív koronaformák nyújtotta előnyökre. Minden előadást követően kérdéseket lehetett feltenni az előadókhoz, amivel sokan éltek is, így valóban egy közös érdeki tanácskozás alakult ki a rendezvényen. A délutáni program a fajtakísérleti ültetvényben folytatódott, ahol az intenzív karsú orsó koronaformájú ültetvény alakító metszését mutatta be Szentpéteri Tamás, ami nagy érdeklődésre adott számot. Ezután dr. Szani Zsolt Nébih témavezető ültetvénybejárást tartott, ahol a tavaszi fagykárokat mutatta, felkért hozzászólókkal. A rendezvény a visszajelzések alapján hasznos és érdekes volt a résztvevők számára. A szervezők bíznak és hisznek benne, hogy a következő években is hasonló magas színvonalú előadásokat nyújthatnak a kajszival foglalkozó gazdáknak.

• KOMMA LÁSZLÓ/NAK

Dübörög a Megújuló vidék, megújuló agrárium program

A magyar kormány döntése értelmében a 2021–2027-es időszakban példátlan mértékű támogatás, 4265 milliárd forint áll rendelkezésre a vidéki területek fejlesztésére, a hazai mezőgazdaság és élelmiszeripar versenyképességének növelésére, valamint a gazdák tisztességes jövedelmének biztosítására.

A korábbi 17,5 százalékról 80 százalékra megnövelt nemzeti társfinanszírozásnak köszönhetően csak a 2021. és 2022. évben több vidékfejlesztési forráshoz lehet hozzáférni, mint eddig a 2014–2020-as periódusban összesen. A két évben rendelkezésre álló 1527 Mrd Ft-ból 421 Mrd Ft az uniós költségvetésből, míg 1121 Mrd Ft a hazai társfinanszírozásból származik. A két programozási ciklus közötti átmeneti időszak lehetőséget biztosít a közvetlen támogatások további igénybevételére a 2014–2020-as szabályok szerint, míg a Vidékfejlesztési Programban újabb forrásokat biztosítanak a gazdálkodók számára. Ahhoz, hogy ezen támogatások igénylését megkönnyítsük, a tavaszi online fórumok sikerét követően útjára indítottunk egy videosorozatot. A rendszeresen új részzel jelentkező sorozatban bemutatjuk a felhívásokban foglalt legfontosabb pályázati követelményeket, ismertetjük az alátámasztó dokumentumokat és a projekt életútját, felhívva a figyelmet az esetleges hibázási lehetőségekre. A videók elérhetőek a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara oldalán, valamint az egyes médiafelületeken.

A Vidékfejlesztési Program éves fejlesztési keret módosításának az alkalmával számos új felhívás került be a 2021-es munkatervbe. Támogatást lehet még igényelni az alábbi pályázatokra:

2021. november 19. napjáig beadható a „Mezőgazdaság digitális átállásához kapcsolódó precíziós fejlesztések támogatása”. Cél az új digitális szántóföldi és kertészeti technológiák és természetési módok elterjesztésének támogatása. Nagyon nagy az érdeklődés az ideigéptámogatás iránt, ugyanis legutoljára 2009 júniusában lehetett beadni növénytermesztésben használt eszközök beszerzéséhez támogatási igénylést a mostani 50%-nál jóval alacsonyabb intenzitással, anno mindössze a teljes

alátámasztó dokumentumokat, amelyeket benyújtanak kifizetési igénylésre, majd ezt követően utalják ki a támogatás összegét. Beszerzhetőek helyspecifikus, illetve precíziós munkavégzésre alkalmas traktorok, 1 db kombajn, betakarítógép, valamint akár önjáró permetező is. Adatelemzéshez használt tárgyi eszközök és immateriális javak, drón, továbbá 10 évnél nem régebbi eszközök felokosítása is elszámolható a projektben.

Még mindig benyújtható a tavaly novemberben nyílt „Mezőgazdasá-

költség 25%-át támogatták. Idén 5–250 M Ft-ig lehet támogatást igényelni. Utófinanszírozású a projekt, ami azt jelenti, hogy a megvalósítási időszakban először meg kell vásárolni a gépet, megkapják róla

gi kisüzemek támogatása”. 15 000 euró szabadon felhasználható támogatást biztosítanak a legkisebb gazdaságok részére. Várhatóan 2022. május 31-ig nyitva lesz a felhívás. Így, aki esetleg nem tudott

időlni 2021-ben – mert mindig a teljes lezárt üzleti év adatai számítanak – az most meg tudja úgy tervezni a 2021-es gazdasági tevékenységeit, hogy 2022-ben beadja a pályázatát.

Elérhető még például az „Élelmiszeripari üzemek komplex fejlesztése”. 2021. augusztus 18. napjától adhatóak be a kérelmek egészen 2022. február 8-ig. Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege: maximum 5 milliárd Ft.

2021. szeptember 13. napjától 2021. december 7. -ig lehet beadni a „Gombaelőállító üzemek fejlesztésének” támogatását.

Az új AKG és az új ÖKO támogatásokhoz kapcsolódó videóink szintén elérhetőek a NAK honlapon.

Október 27. napjától adható be a „Takarmány előállító üzemek fejlesztésének támogatása” című felhívás a haszon- és hobbiállat takar-

mányozását szolgáló termékek előállítását támogatja.

2022. december 30-ig beadható az „Öntözési közösségek együttműködésének támogatása”.

Az idei évben számos egyéb felhívás megjelenése is várható még, megjelenik a „Krizisbiztosítási rendszer működésének támogatása”, a „Védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának in situ megőrzése”, a „Tavaszi fagykár megelőzésére szolgáló beruházás”, valamint jó hír, hogy még az idei évben ismételten megnyitásra kerül a diverzifikációs pályázat.

Tekintettel arra, hogy júliusban ismét megnyitották a nagy ÁFTT-s pályázatot, ezért az ÉFK-ból törésre került a „Tojótúrtartó telepek fejlesztése” című felhívás.

• NÉMETH BÁLINT / NAK

Újra lehet pályázni agrár-környezetgazdálkodási forrásra

Megjelent a 2021-ben induló Agrár-környezetgazdálkodási pályázati felhívás, amit 360 milliárd forintos keretösszeggel hirdettek meg.

Az összeg önmagában is több, mint ami az előző kettő kiírás során az ötéves támogatásokra összesen rendelkezésre állt.

- a kötelezettségvállalási időszaka: 2022. január 1. – 2024. december 31.
- a Magyar Államkincstár felületén, ügyfélkapun keresztül történő benyújtással lehet kérelmezni, a **2021. október 25-től 2021. november 25-ig** terjedő időszakban.

A támogatásban a VPAKG2015-höz hasonlóan 16 tematikus előíráscsoportból lehet választani (horizontális – mindenki számára elérhető, valamint zonális – azaz csak bizonyos feltételeknek megfelelő területeken gazdálkodók számára elérhető).

- A benyújtandó pályázat részeként, a támogatásba bevinni kívánt összes **kötelezettségvállalással érintett területet (KET)** 3 méteres pontossággal fel kell mérni, s az így kapott shape file-okat fel kell tölteni az elektronikus felületre. Amennyiben a gazdálkodó korábbi támogatási ciklusban is részt vett, s az eredeti shape file-ok megfelelőek, úgy azokat is használhatja továbbra is, csak a mérési jegyzőkönyveket aktualizálnia kell.
- Fontos, hogy ültetvény tematikus előíráscsoport esetében a dió, gesztenye és hagymányos gyümölcsösöket külön kötelezettségvállalással érintett területbe kell lemérni s megnevezni.
- Az AKG-ba bevinni kívánt ültetvények maximális életkora maximum 26 év lehet, kivéve szőlő, dió, gesztenye és hagymányos gyümölcsös, amelyek ettől idősebbek is lehetnek. Igazolást erről nem

kell csatolni, mert a hivatalok ezt egymás között tisztázzák.

- **2022. január 1-jéig el nem telepített ültetvénnyel is lehet pályázni. Ebben az esetben nyilatkozni kell arról, hogy az ültetvény legkésőbb a 2023. évi egységes kérelem szankciómentes hatánapjáig eltelepítésre kerül. (Ekkor a levélanalízis választható előírás nem igényelhető).**

Tematikus előíráscsoport megnevezése	Támogatás max. összege	Támogatás max. összege	Növekedés mértéke	
	2015-2021 (euró/ha/év)	2022-2024 (euró/ha/év)		
Horizontális szántó	270	338	25%	
Horizontális gyeper	164	282	72%	
Horizontális ültetvény	almatermésűek	958	1095	14%
	egyéb gyümölcsösök	723	950	31%
	szőlő	696	1075	54%
Horizontális nádas	50	105	110%	
MTÉT szántó	Tűzvédelmi előírásokkal	439	557	27%
	Kék vércse védelmi előírásokkal	395	497	26%
	Alföldi madárvédelmi előírásokkal	407	545	34%
	Hegy- és dombvidéki madárvédelmi előírásokkal	323	459	42%
Vízvédelmi célú szántó	Erózió-érzékeny területi lehatárolással	292	380	30%
	Belvíz-érzékeny területi lehatárolással	272	342	26%
	Aszály-érzékeny területi lehatárolással	272	342	26%
MTÉT gyeper	Tűzvédelmi előírásokkal	295	475	61%
	Alföldi madárvédelmi előírásokkal	183	310	69%
	Hegy- és dombvidéki madárvédelmi előírásokkal	201	352	75%
	Nappali lepke védelmi előírásokkal	183	351	92%
Vízvédelmi célú gyeper	Belvíz-érzékeny területi lehatárolással	244	323	32%

• Bizonyos kivételekkel a kötelezettségvállalás időszakára jogszzerű földhasználatot kell igazolni. Ezt a beadáskor természetesen nem kell csatolni, csak fel kell készülni ezen követelményre.

Fentiek szerint az alábbi táblázatban szereplő támogatási összegekre lehet pályázni, amennyiben a gazdálkodó minden választható előírást is be kíván tartani a területén.

A támogatási intenzitás minden esetben 100 százalék.

A gyepezdálkodás esetén mind a legeltetéssel, mind a kaszálással történő hasznosítás esetén saját

legeltethető (0,2 ÁE/ha) állattalállománnyal kell rendelkeznie a pályázónak.

Támogatási kérelem benyújtása:

- A támogatási kérelmek elbírálása **pontrendszer alapján, tematikus előíráscsoportonként külön-külön történik.**

A támogatási kérelem benyújtásánál többletpont jár:

- A **Natura 2000 terület, a nitrátérzékeny terület és a VTT területi szempontok szerinti többletpont** akkor számolható el, ha a terület több mint 50%-a az adott fedvényen helyezkedik el.

maga részére kiállíthatja a szaktanácsadói igazolást, és számára is jár a többletpont.

- Állattalállományért járó többletpont – szántók tematikus előíráscsoportoknál csak – abban az esetben adható, ha a nyilvántartások alapján a gazdálkodó a támogatási kérelem benyújtási időszak **utolsó napján legalább 0,2 állategység/hektár saját legeltethető állattal rendelkezik. A támogatást igénylő által szántó és gyeper földhasználati kategóriába bevinni kívánt földterület nagyságának összegzésével történik az állategység kiszámítása.**

• Egy adott tematikus előíráscsoportba bevitt földterület arányáért járó többletpont az alapján kerül meghatározásra, hogy a teljes gazdaság azonos hasznosítású (szántó, gyeper, ültetvény, nád) területének – 2021-es EK szerint – mekkora része kerül bevonásra.

• Amennyiben a támogatást igénylőnek 2021. évben nem volt egységes kérelme, úgy a gazdaság méretére, valamint a földhasználati kategóriákon belül az AKG-ba bevitt területek vonatkozásában a maximálisan adható pontszám kerül meghatározásra.

- MTÉT szántó- és gyeperterületek tematikus előíráscsoportok esetében a környezeti hozzáadott érték kritérium minden esetben 10 pont + választott előírás értéke.

- Amennyiben a támogatást igénylő a **2014–2021 közötti időszakban részt vett „Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés” támogatásban, úgy részére 2 pont adható.**

Kérelemhez csatolandó melléletek:

- szaktanácsadói igazolás a pályázati felhívás melléklete szerint

További részletek a pályázati felhívásban, valamint a NAK honlapján olvashatók.

- SZTAHURA ERZSÉBET/NAK

Lerövidült a trágyázási tilalmi időszak

A gazdálkodók számára kedvezően módosította az Agrárminisztérium a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges cselekvési program részletes szabályairól, valamint az adatszolgáltatás és nyilvántartás rendjéről szóló rendeletet.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara évekként elzárta kezdeményezte a Nitrát rendelet módosítását, különös tekintettel a téli trágyázási tilalmi időszak vonatkozásában. A tápanyaggazdálkodás terén szükséges változtatásokhoz még folynak a kutatások.

A kezdeményezést követően az Agrárminisztérium megbízásából az ATK Talajtani és Agrokémiai Intézet (ATK TAKI) 2020. évi egyik kutatási feladata volt a Nitrát rögzített téli trágyázási tilalmi időszak módosítási lehetőségeinek felülvizsgálata a klímaváltozás okozta hőmérsékleti változások hatására.

A kutatásban felhasznált adatok szerint a hazai növénytermesztés tápanyaghiányos, az EU Expert Panel terminológiája szerint talajzsaroló gazdálkodást folytat. Az eredmények egyértelműen alátámasztották, hogy a tilalmi időszak kezdetének október 31-ről 1 hónappal, november 30-ra való kitolása az átlagos csapadékviszonyok esetén nem járt agrár-környezetvédelmi kockázattal növekedéssel, azaz a 0–90 cm talajréteget elhagyó nitrát-N mennyisége nem növekedett.

Az eredmények alapján az Agrárminisztérium fenti rendeletében a

tilalmi időszakot november 30–február 15. közötti időintervallumban határozta meg, beleértve a téli legeltetés időtartamát is. Az őszi kalászosok esetében a fejtágyázás február 1-jétől továbbra is megengedett.

Konkretizálásra került, hogy a 12%-nál meredekebb lejtésű terület talajára kijuttatott műtrágyát a kijuttatást követő 4 órán belül a talajba kell dolgozni, kivéve a fejtá-

gyázás műveletét. Ugyancsak 4 óra áll rendelkezésre az istállótrágya kijuttatását követő beforgatásra. Ezen előírások oka, hogy a trágyában lévő nitrogén ne a levegőbe illanjon el ammónium formájában, hanem a növény számára hasznosulhasson a talajban, így a gazdálkodó által kivitt anyagok a gazdálkodó számára sem vesznek kárba.

- SZTAHURA ERZSÉBET/NAK

Megjelent a takarmány-előállító üzemek fejlesztéseit támogató felhívás

Már lehet pályázni a takarmány-előállítási tevékenység fejlesztésére kiírt, 50 milliárd forint keretösszegű új felhívásra.

A „Megújuló vidék, megújuló agrár-rium” program az agrárrium olyan területeire is kiterjed, amelyek nélkülözhetetlenek az erős mezőgazdasághoz, de eddig nem kaptak kellő lehetőséget fejlesztéseikhez. A kormányzati források segítségével az Agrárminisztérium mind a hazai állattenyésztés hatékonyabb ellátását, mind az exportpiaci értékesítési lehetőségek kihasználását szeretné segíteni. A szaktárca közleménye szerint a felhívás a haszonállat-takarmány-gyártáshoz és a kedvtelésből tartott állatok eledelgyártásához kapcsolódó fejlesztésekhez is kínál támogatási lehetőségeket. Többek között a takarmánygyártás tevékenységhez szükséges épüle-

tek, építmények építéséhez, bővítéséhez és felújításához is lehet forrásokat igényelni. Emellett a tevékenységhez kapcsolódó új eszközök, gépek beszerzésére, illetve új technológiai rendszerek kialakítására is van lehetőség – tette hozzá a közlemény szerint Nagy István agrárminiszter. Kifejtette, a pályázati kiírás keretében a vissza nem térítendő igényelhető támogatás minimális mértéke 50 millió forint, a maximális mértéke pedig 2 milliárd forint lehet. A közép-magyarországi régióban a pénzügyi segítség maximális mértéke az összes elszámolható költség 40%-a, a nem közép-magyarországi régióban az összes elszámolható költség 50%-a.

A miniszter arra is kitért, hogy a takarmánygyártással foglalkozó vállalkozások nettó árbevétele 2020-ban elérte a 468 milliárd forintot. A szektort éppen ezért a gazdasági súlyának megfelelően kívánja kezelni az agrártárca. A versenyképes állattartás elengedhetetlen eleme az a minőségi termékeket előállító, gaz-

daságos takarmánygyártás, amely a termelési költségeinek 60–70 százalékaért felelős, és meghatározó szerepe van a végtermék minőségében, így piaci értékében is – hangsúlyozta Nagy István. A pályázati felhívás és annak mellékletei a www.palyazat.gov.hu oldalon érhetőek el.

- AGRÁRMINISZTERIUM

Tisztelt Tagunk!

Tájékoztatjuk, hogy a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) elérkezett a **2021. őszi tagdíj-megállapítási és tagdíjfizetési időszakához**. A NAK Országos Elnökségének döntése értelmében a 2021. évi tagdíj-megállapítás két ütemben zajlik. Az árbevétel alapú tagdíjat fizető tagok közül az év első felében (május 1. és június 15. között) került sor a gazdálkodó szervezetek tagdíj-megállapítására. Az őstermelők és egyéni vállalkozók esetében ez 2021. október 15-én veszi kezdetét. A tagság részéről felmerült kérések és az eddigi tapasztalatok alapján a NAK újabb kedvezményeket vezetett be, amelyek egyúttal az adminisztrációt is csökkentik.

Tagdíjfizetés alapja, igénybe vehető kedvezmények

A **2020. évtől az árbevétel alapú tagdíjat fizető tagjainknak nem kell önbevallást készíteniük**, hanem az SZJA-bevallások során alkalmazott adóhatósági gyakorlathoz hasonlóan a **NAK megállapítja a tagjai által fizetendő tagdíjat** a rendelkezésére álló adatok alapján.

A **2021. évi tagdíj megállapításának alapjául a 2019. évi bevétel, árbevétel adatok szolgálnak**. Felhívjuk figyelmét, hogy a 2021. évi tagdíjalapot csökkentő kedvezmények pótlékmentes igénylésére kizárólag a tagdíj-megállapítási időszak során, a szükséges igazolások benyújtása mellett van lehetőség.

A NAK **Alapszabálya számos kedvezményt biztosít tagjaink számára**, amelyekkel a tagdíjalap csökkenthető. Ezen kedvezmények köre 2021 őszi **a népegészségügyi termékadó (NETA) levonásának lehetőségével** bővült. Tovább egyszerűsödött a kedvezmények igénybevételéhez szükséges **igazolások kiállításának módja** is. A tavaly őszi tagdíj-megállapítás időszakában a könyvvizsgálók mellett már könyvelők is kiállíthatták a kedvezmények igénybevételéhez szükséges igazolásokat, amelyre idén már az **adószakértők és adótanácsadók** is jogosultak. Annak eldöntéséhez, hogy egy adott igazolást ki állíthat ki, azt kell megvizsgálni, hogy a NAK által megállapított bevétel, árbevétel milyen összegű. Néhány igazolás esetében érvényben maradt a korábbi 50 millió forintos határ, de mások esetében ez 300 millió forintig került felemelésre. Ez azt jelenti, hogy ezen összeghatárok alatt járhatnak el a könyvelők, adószakértők és adótanácsadók. A részleteket megtalálja portálunkon és az e-Iroda-ból elérhető tagdíj-korrekciós felületen. A NAK továbbra is biztosítja annak lehetőségét, hogy e-Iroda fiókján keresztül meghatalmazza könyvelőjét, adószakértőjét, adótanácsadóját vagy könyvvizsgálóját, hogy Ön helyett ő fogadja el vagy korrigálja a 2021. évi tagdíját. A meghatalmazások visszavonásig érvényesek. Egyszerűsödött az ügyintézés azon tagok esetében is, akik az ún. **arányosítás lehetőségével** kívánják élni, azaz a tagdíjukat kizárólag az agrárgazdasági bevételük, árbevételük alapján kívánják megállapítani. Erre eddig abban az esetben volt mód automatikusan, ha az agrárgazdasági bevétel, árbevétel aránya a teljes bevételen belül nem haladta meg a 33 százalékot. **33 és 50 százalék** között főigazgatói engedélyezés volt szükséges. Utóbbi eljárás eltörlésre került, így amennyiben egy tag teljes árbevételén belül az agrárgazdasági bevétel aránya nem haladja meg az 50 százalékot, a megfelelő igazolás megküldésével automatikusan érvényesítheti a kedvezményt.

Fizetendő tagdíj mértéke:

- I. tagdíjfizetési osztály 0 Ft-tól 600 ezer Ft tagdíjalapig 2 000 Ft
- II. tagdíjfizetési osztály 10 millió Ft tagdíjalapig 5 000 Ft
- III. tagdíjfizetési osztály 50 millió Ft tagdíjalapig 30 000 Ft
- IV. tagdíjfizetési osztály 150 millió Ft tagdíjalapig 150 000 Ft
- V. tagdíjfizetési osztály 400 millió Ft tagdíjalapig 400 000 Ft
- VI. tagdíjfizetési osztály 750 millió Ft tagdíjalapig 750 000 Ft
- VII. tagdíjfizetési osztály 750 millió Ft tagdíjalap felett 1 000 000 Ft

Tagdíj-megállapítás megtekintése, elfogadása

A NAK által megállapított tagdíjról, az ahhoz felhasznált adatokról a **tagdíj-megállapítási időszakban, 2021. október 15–november 15. között tájékozódhat e-Iroda** fiókjának **2021. évi tagdíj-megállapítás** menüpontjában. Egyetértése esetén egyetlen kattintással elfogadhatja a NAK által megállapított tagdíjat. Amennyiben a számitás alapjául szolgáló adatokat korrigálni szeretné vagy tagdíjkezdémmel kíván élni, úgy a korábbi önbevallási felülethez hasonló formában tudja jelezni ezen igényét a szükséges igazolások csatolásával. Azok a NAK által megállapított tagdíjak, amelyeknek 2021. november 15-ig sem az elfogadásuk, sem a korrekciójuk nem történik meg, a NAK Alapszabálya értelmében elfogadottnak minősülnek.

A 2021. évi tagdíjhoz 2021. november 15-ét követően is beküldhetőek igazolások, a felülvizsgált tagdíjat azonban ebben az esetben 20 százalék pótlék is terheli fogja. A beküldés végső határideje gazdálkodó szervezetek esetében 2022. június 15., őstermelők és egyéni vállalkozók esetében 2022. november 15. A 2020. évi tagdíj felülvizsgálatához 2021. október 31-ig tudjuk fogadni az igazolásokat. A 2020. november 3–2021. október 31. között felülvizsgált 2020. évi tagdíjat szintén terheli a 20 százalékos pótlék.

A tagdíj megfizetése

A 2021. évi tagdíj megfizetésének határideje: 2021. november 30.

Tagdíjat már online díjfizetéssel is kiegyenlítheti e-Iroda fiókján keresztül. Az online fizetés során a NAK együttműködő partnere a SimplePay, amely lehetőséget biztosít a bankkártyás és az átutalásos fizetésre is. A 2021. évi tagdíj fizetését a **2021. évi tagdíj-megállapítás** menüpontból, az esetleges korábbi elmaradások rendezését az **Online fizetés** menüpontból indíthatja.

A tagdíjat továbbra is kiegyenlítheti a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, OTP BANK Nyrt.-nél vezetett 11749008-20190244 számú bankszámlájára történő banki átutalással, illetve a NAK által postai levélben kiküldött, egyedi azonosítóval ellátott fehér csekken. Banki átutaláskor a közlemény rovatban kérjük feltüntetni kamarai nyilvántartási számát, továbbá adószámát vagy adóazonosító jelét.

További információk

Felhívjuk figyelmét, hogy ez a tájékoztatás nem teljes körű. A tagdíj-megállapítás folyamatáról, a kedvezményekről bővebben a NAK portálján található Gyakran Ismételt Kérdések (GYIK) menüpontban is tájékozódhat.

Amennyiben a tagdíj-megállapítással kapcsolatos kérdése van vagy segítségre van szüksége, kérjük, keresse fel falugazdászát (az ügyfélszolgálati irodák elérhetőségeit a www.nak.hu portálon találja) vagy hívja telefonos ügyfélszolgálatunkat hétköznapokon munkaidőben a +36 80 900 365 belföldről ingyenesen hívható zöld számon.

AZ OLTÁS MŰKÖDIK, MAGYARORSZÁG MŰKÖDIK.

Prof. Dr. Merkely Béla,
a Semmelweis Egyetem rektora

Nagy István: támogatni fogjuk a sikeres nemzedékváltást

Középpontba kerülnek a fiatal gazdák, a környezettudatos gazdálkodás és az élelmiszeripar, ami mind a versenyképesség növelését célozza.

– Az őszi parlamenti ciklusban több agrártematikájú jogszabály is az Országgyűlés elé kerülhet, melyek a legfontosabb meg tárgyalásra tervezett jogszabályok?

– Az őszi törvényalkotás egyik legfontosabb feladata lesz a gazdaság-átadás szabályozásának a kérdése. Emellett napirendre kerülhet még az agrártermékek eredetvédelméről szóló törvényjavaslat, illetve a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek vonatkozásában a beszállítókkal szemben alkalmazott tisztességtelen forgalmazói magatartás tilalmáról szóló jogszabály módosítása is. A fentiek túl megemlíthető továbbá az erdőbirtokossági társulatokról szóló törvény és a vadgazdálkodással összefüggő egyes jogszabályok módosítása is.

– Az agráröröklés és generációváltás területén milyen lépések lehetnek indokoltak?

– Hazánkban és a teljes Európai Unióban fontossá vált a mezőgazdasági generációváltás kérdése, a gazdaságátadás lehetőségeinek megteremtése. A hazai mezőgazdaság történelmi sajátosságainak eredményeként a rendszerváltáskor indult gazdaságok alapítóinak generációja nagyrészt most éri el azt az életkort, amikor természetes módon felmerül a gazdaság átadása a fiataloknak, például egyéni gazdaságok esetében elmondható, hogy az irányítók 61 százaléka meghaladta az 55 évet. Szerencsés esetben az átadás családon belül történik meg, ugyanis az agrárium fiatal termelőinek mintegy 90 százaléka elsősorban működő gazdaságot vesz át. A sikeres nemzedékváltás jelentős részben a gazda-

ságok minél hatékonyabb átadásán múlik, azonban sem a családon belüli, sem a családon kívüli nemzedékváltásnak ugyanakkor nincsenek meg a hazai hagyományai, bejáratott rendje. Mindezek miatt fontos az állami beavatkozás, mivel kizárólag folyamatos generációs megújulás mellett biztosítható az agrár- és élelmiszer-gazdaság működőképessége.

– Miként vélik elérni azt a célt, hogy több fiatal maradjon vidéken?

– A jogalkotás koncepciójának kialakítása során két alapvetést vetünk figyelembe: Egyrészt jelenleg a magyar agráriumban gazdálkodók meghatározó többségét a kis- és középvállalkozások körébe tartozó egyéni vagy őstermelők családi gazdaságában tevékenykedő mezőgazdasági őstermelők és egyéni vállalkozók alkotják. Másrészt a felmérések eredményei szerint a megkérdett érintettek számára – saját megítélésük szerint – a legnagyobb nehézséget az adminisztrációs feladatok jelentik a gazdaság átadásánál-átvételénél. Ezért első lépésként a gazdálkodó életében történő átadáshoz kapcsolódó adminisztrációs terhek könnyítését valósítjuk meg, mert ebben a kérdésben szakmai-társadalmi konszenzus tapasztalható.

Fontos célkitűzés a termelői generációváltás ösztönzése, amelyet a támogatáspolitikai eszközeivel is hatékonyan lehet befolyásolni. Ennek érdekében a Vidékfejlesztési Program részeként külön Fiatal Gazda Tematikus Alprogram fogja össze a fiatal gazdák támogatási lehetőségeit. Az alprogram az egyes intézkedésekhez elkülönített forráskeretet rendel, ami azt eredményezi, hogy a

fiatal gazdáknak nem kell „versegyezni” a nagyobb gazdálkodói múlttal rendelkező termelőkkel. Az alprogram első eleme biztosítja a fiatal mezőgazdasági termelők szakmai továbbképzésének, a szaktanácsadói szolgáltatások igénybevételének rendszerét, a második eleme keretében a mezőgazdasági üzemi beruházások esetében az alptámogatási intenzitáson felül plusz 10 százalékponttal növelt támogatásra jogosultak a fiatal gazdák. Az eddig meghozott támogatói döntések eredményeként több mint 2300 fiatal gazda részesült hozzávetőlegesen 60 milliárd forint támogatásban. Az alprogram harmadik eleme a fiatal mezőgazdasági termelők számára nyújtott induló támogatás, amely kapcsán 1302 igénylő részére több mint 16 milliárd forint fejlesztési forrás került megítélésre. Ne feledkezzünk meg arról sem, hogy egyes támogatások esetében lényegében többletpontot kapnak a fiatal gazdák csak azért, mivel fiatal gazdának minősülnek. A 2022 utáni vidékfejlesztési támogatáspolitikai tervezése során kifejezett szándékunk a fiatal termelőknek járó előnyök megtartása, sőt továbbfejlesztése.

– A kormány korábbi bejelentése szerint a következő uniós költségvetési ciklusban soha nem látott mértékű pénzügyi forrás áll a gazdálkodók, vidékfejlesztők rendelkezésére. Mennyi pénzről is van szó és kik számíthatnak főként ezen forrásokra?

– A kormány a Közös Agrárpolitika vidékfejlesztési pillérén keresztül történelmi léptékű forrást, 4265 milliárd forintot fordíthat a magyar vidék, a mezőgazdaság és élelmiszeripar fejlesztésére 2027-ig. Az előttünk álló, 2027-ig tartó időszaknak a támogatások és pályázatok szempontjából két szakasza van. 2021-ben és 2022-ben még átmeneti éveket élünk, az új programozási időszak 2023-tól indul. Mindez azt jelenti, hogy a korábbi évek 17,5 százaléka helyett 80 százalékos nemze-

ti társfinanszírozást biztosít a kormány az uniós vidékfejlesztési források mellé. A megnövelt források már 2021-től – tehát már az átmeneti évektől – érvényesek. A döntés a jelenlegi, 2014–2020 közötti VP forrásainak megháromszorozását jelenti.

– Milyen elvek alapján alakítják ki majd ki a pályázati lehetőségeket?

– Összehangoltan és célzottan szeretnénk elkölteni a forrásokat. Stratégiai érdek a hozzáadott érték növelése, ezért kiemelten fókuszálunk az élelmiszer-feldolgozással foglalkozó vállalkozásokra, így lesz nagyobb hazai élelmiszer-önellátás és még erősebb exportteljesítmény. A jelenleg egy hektárról előállított érték, a termelékenység növelése érdekében a technológiaváltást és termelékenység növelését megvalósítani tervező gazdálkodók biztonságga támaszkodhatnak ezekre a forrásokra. Figyelünk kell a termelésbiztonságot segítő fejlesztésekre, erre ösztönöznünk kell a gazdálkodóinkat, mivel akár a természeti káresemények, akár egy állattartó telep járványvédelmi fejlesztése ennek köszönhető. Nagy nyertesei lesznek véleményem szerint a környezettudatos gazdálkodást és fejlesztéseket tervezők a következő ciklusnak, hiszen az ő támogatásukat az új uniós támogatási szabályozás erősen ösztönzi, a források jelentős részét ezek a célok kötik le. Az egymással együttműködni képes termelők, vállalkozások az eddiginél is komolyabb ösztönzésre számíthatnak a terveink szerint. Érdemes bővíteni az eddigi kedvezményezett körét, minél szélesebb agráriumhoz kötődő tevékenységet érdemes segíteni, hogy minden szereplő együtt tudjon fejlődni és van lehetőségünk a vidéki önkormányzatok erősebb támogatására. Nagyon várunk arra, hogy a jelenleg oly szigorú előlegfizetési szabályaink könnyebbé váljanak 2023-tól, ami jelentősen meg fogja könnyíteni az

életünket. Az új szabályok a vidékfejlesztés esetében alapvetően nem szigorodtak, az egyes intézkedések rugalmasabbakká tudnak válni, így olyan területek támogatása is lehetséges lesz, amelyek eddig nem vagy csak nagyon korlátozott mértékben voltak támogathatók – így a gazdaságátadás, az induló vállalkozások vagy az együttműködések támogatása.

– Noha a pályázati rendszerben sok könnyítés, egyszerűsítés történt az elmúlt években sok gazdálkodó még most is panaszkodik, hogy külső pályázatírói segítség nélkül nem tudná átrágni magát a követelményrendszeren. A szakértőnek jogosnak érzékelje ezeket a kritikákat?

– Az európai uniós forrás felhasználásával folyósított támogatások esetében mind a pályázónak, mind a pályázatok elbírálását, kifizetését végző intézményrendszernek meg kell felelnie a vonatkozó uniós és hazai jogszabályoknak, előírásoknak. Ez sok esetben azt eredményezi, hogy egy valóban összetett folyamaton keresztül születik meg a támogatási kérelem, illetve annak bírálata.

Folyamatosan törekszünk az egyszerűsítésekre, a pályázók érdekeit szolgáló változtatásokra, ugyanakkor tisztában kell lenni azzal, hogy a kiírások többségében a pályázási folyamat nem csak abból áll, hogy az adott támogatási kérelem adatlapját ki kell tölteni, mivel a projektötlet megszületésétől hosszú út vezet addig, amíg a tényleges pályázati anyag összeáll. Ebben a folyamatban nyújthat segítséget a megfelelő referenciákkal és tapasztalattal rendelkező pályázatíró szakember, aki kidolgozza a projekttervet, segít a megfelelő szállítók, tervezők felkutatásában, a szükséges engedélyek, igazolások beszerzésében. Mindezek alapján javasolt a pályázás kapcsán a gyakorlott, az uniós támogatási szabályokban jártas pályázatírók közreműködését igénybe bevenni.

– Az elmúlt években az agrárgazdaság a nemzetgazdaság pozitív egyenlegének harmadát-felét biztosította. Tarthatónak látja az export, s ezen belül a feldolgozott élelmiszerek kivitelének növekedését?

– Igen, egyértelműen. Még a nemzetközi járványhelyzet ellenére

is a mezőgazdaság és az élelmiszeripar együttes termék-külkereskedelmi forgalma 2020-ban bővült az egy évvel korábbihoz viszonyítva és az egyenlegünk is javult, a többlet 991 milliárd forintot tett ki.

Az elmúlt években a hazai kivitel összetételét tekintve a mezőgazdasági alapanyagok exportjától fokozatosan elmozdult a magasabb feldolgozottságú termékek és élelmiszerek irányába, de ennek ösztönzésére még sokat kell tennünk, nagy lemaradást kell behoznunk ezen a területen még a 2010 előtti időszak mulasztásai miatt. A sikeres piaci jelenlét növelése érdekében a támogatáspolitikai eszközeink révén ösztönözzük az innovatív élelmiszeripari fejlesztéseket, a magasabb hozzáadott értékű termékek előállítását a robotizáció, digitálizáció eszközeinek felhasználásával, úgy, hogy közben segítjük vállalkozásainkat a fenntarthatósági elvárások teljesítésében is, amely egyre erősebb elvárás a nemzetközi és hazai értékláncok szereplői felé a fogyasztók, a piacok részéről. A magyar kormányzat külső piaci jelenlétet támogató szolgálta-

tásai minden élelmiszergyártónak lehetőséget adnak a bemutatkozásra, a tartós piaci jelenlét feltételeinek megteremtésében.

– Egy hazai céges tranzakció nyomán kiemelkedő esély mutatkozik, hogy saját piacunkon megerősödjön a magyar tulajdoni háttér a kiskereskedelem területén is. Mit remélhetnek től a termelők és élelmiszer-előállítók?

– A koronavírus-járvány rámutatott a lakosság élelmiszer-ellátásának fontosságára, valamint az értékesítési láncok jelentőségére a lakossági ellátásban és a feldolgozóipar folyamatos alapanyag-ellátásában is. A piaci stabilitás megőrzése és a fejlődés érdekében az ágazati résztvevőknek és a kereskedelemnek is szem előtt kell tartania az aktuális fogyasztói és ellátási igényeket. A kiskereskedelmi szegmensben a magyar tulajdoni hányad növekedése a magyar élelmiszertermelők és feldolgozók számára a hazai értékesítési lehetőségek bővülését jelentheti, reméljük ennek mihamarabbi kézzelfogható tanújeleit.

• DÉNES ZOLTÁN

Higiénia – méreganyagok és mellékhatások nélkül

Az idő múlásával mindannyian szembesülünk a tagadhatatlan ténynyel, miszerint az egyes fajokat sújtó, a világ különböző pontjain újra és újra felbukkanó fertőző betegségek – madárinfluenza, afrikai sertéspestis, kéknyelv betegség – mellett az emberekre veszélyes járványokat előidéző kórokozók is megjelenhetnek. A fertőző betegségek elleni védekezés egyik leghatékonyabb módja a megelőzés.

Fertőző betegségeket az állatokban/emberekben az azok szervezetébe jutott kórokozók (vírusok, baktériumok) okoznak. A fertőzés kialakulásához szükség van egy gazdaszervezetre, amely fogékony az adott betegségre. A kórokozó mindig egy fertőzőtt egyedből származik, de a fertőzés átadásához ki kell jutnia a gazdaszervezethez. Ez általában testnedvek, illetve ürülék távozásával történik, amely okozhatja különböző tárgyak, a takarmány vagy az ivóvíz megfertőződését is. A fertőzés gyakran közvetett úton történik, például szennyezett eszközzel vagy cseppfertőzéssel.

A kórokozó bejutása az egészséges szervezetbe ún. fertőzősi kapu(ko)n át történik, ezek rendszerint a különböző testnyílások (orr, száj), húgy- és nemi szervek), de lehetnek bőrsérülések, illetve a rovarok szúrása nyomán keletkező sebek is. Minden fertőző betegség esetében létezik egy fertőzősi küszöbérték, amely azt a kórokozó-mennyiséget jelenti, amennyit egy fogékony állatnak fel kell vennie ahhoz, hogy benne is kialakuljon a betegség. Minél kisebb ez az érték, vagyis minél kevesebb mikroorganizmus képes betegséget előidézni, annál fertőzőképebb, vagyis virulensebb az adott

kórokozó. Az sem mellékes, hogy hány beteg állat termeli és üríti a mikroorganizmusokat, tovább fokozva ezzel a környezet ún. vírus- vagy baktériumnyomását. Könnyen belátható, hogy minél több vírus vagy baktérium van a környezetben, annál több állatnak van esélye felvenni a küszöbérték feletti mennyiséget és ezáltal megbetegedni – mutatott rá Kormos István, az Ecowian Magyarország Kft. ügyvezető igazgatója.

kebb környezetét, a velük érintkező épületeket, eszközöket, berendezéseket szabadítjuk meg a biológiai szennyeződéstől. Ezzel azt igyekszünk meggátolni, hogy a következő fogékony állatcsoport a ragályfógó tárgyakkal érintkezve megfertőződjön az adott betegséggel. Ugyanakkor a fertőtlenítés csak akkor lehet sikeres, ha előtte alapos takarítást végzünk!

A fertőtlenítés célja szerint megelőző és betegség leküzdése során

Mint mondta, a járványvédelem legfontosabb eszközei közé tartozik a takarítás, fertőtlenítés. Az állatok testén kívül került kórokozót fertőtlenítéssel pusztíthatjuk el. Ebben az esetben az állatok szű-

végzett, módja szerint egyszerű vagy szigorított lehet. A telepen az egyes esetekben használni kívánt fertőtlenítőszerrel érintkező felületek lemosás nélkül fertőtleníthetők, költséghatékonyan.

elgázodni annak, akinek nem fő foglalkozása az állati környezet fertőtlenítése, érdemes erre szakosodott cég(ek)től tanácsot kérni a helyes kivitelezéshez.

Ezek a vállalkozások nemcsak forgalmazzák az egyes szereket, hanem szaktanácsot is adnak a használatukhoz, sok esetben komplett programokat kínálnak a telepek higiéniájának magas szinten tartására. Érdemes felvenni a kapcsolatot az általunk legszimpatikusabbnak tűnő vállalkozással, és nem szüggyni tanácsot kérni tőle.

Kormos István kitért arra is, hogy cégük egy új magyar innováció eredményeként olyan fertőtlenítőszerket tudott piacra dobni, amelyek mellékhatások nélkül, biztonságosan használhatók a mezőgazdasági termelés, növénytermesztés, állattenyésztés, valamint az élelmiszeripar, húsipar, élelmiszer-kereskedelemben legkülönbözőbb területein.

Ezeknek a termékeknek alapja és hatóanyaga egy természetes vegyület, hipoklórosavat tartalmaz. A hipoklórossav a természetben a fehérvérsejtekben fordul elő, a test belső védelmi mechanizmusának kulcseleme, első védelmi vonalként szolgál a sebhelyeken a fertőzések leküzdésére. A termékcsalád környezetbarát is, hiszen 100 százalékban lebomlik, alkoholszármazékokat nem tartalmaz, nem okoz üvegházhatást, 200-szor nagyobb fertőtlenítő erővel rendelkezik, mint az eddigi

ismert aktív klórt tartalmazó, lúgos kémhatású fertőtlenítőszer. Belégzése nem irritáló, nem bántja a bőrt, élelmiszerrel érintkező felületek lemosás nélkül fertőtleníthetők vele, költségkímélő módon.

Több évtizedes küzdelem a szülőföldünkért

Jól gondoljuk meg, melyik úton járunk!

Egy emberöltő óta dolgozik az ökológiai gazdálkodásért, a GMO-mentes Magyarországért a hazai biokultúra egyik alapítójaként ismert dr. Roszík Péter, a Győr-Moson-Sopron Megyei Agrárkamara korábbi elnöke, több egyetem címzetes docense.

A biogazdálkodás reneszánszát éli, a magyar kormány és az EU arra törekszik, hogy az ökoföldek aránya mielőbb az 25 százalékra növekedjen. Az eddig megtett útról és a jövőről dr. Roszík Péterrel beszélgettünk.

– Az első és máig egyetlen magyar kézben lévő ökológiai tanúsító szervezet, a Biokontroll idén lett 25 éves. Hogyan kezdődött?

– 1988 óta foglalkozom biogazdálkodással. Akkoriban hazánkban alig három ezer hektár volt a biotermék és szinte minden biotermék alapanyagként külföldre ment. Mostanra ez a terület 300 ezer hektár és egyre több a hazánkban feldolgozott biotermék, amelyet mintegy félszáz élelmiszer-feldolgozó állít elő.

– Akkoriban a Biokontroll nem ellenőrizhető, hiszen később jött létre. Kik végezték ezt a munkát?

– Kezdetben külföldön tanúsították a magyar biotermékeket az ideküldött, „aktatáskás” ellenőrök jelentése alapján, akik nem is ismerték a hazai viszonyokat.

– Aztán jött a Biokontroll?

– Előbb a Biokultúra Egyesület, amelynek világszerte elfogadott magán-előírásrendszerének kidolgozásában vezetőként vettem részt. Akkoriban ugyanis még nem léteztek bio jogszabályok.

A Biokultúra rendszere kiváló volt, hiszen ez alapján Magyaror-

szágot 1995-ben az EU a sajátjával egyenértékűnek ismerte el, négy másik országgal együtt. A Biokultúra 1996-ban megalapította a Biokontrollt, hogy az ellenőrzés-tanúsítás elkönyöljön más feladattól. Azóta én vezetem ezt a szervezetet.

– Elég nagy utat tettek meg, a szervezet is, a hazai biogazdálkodás is. Milyen a helyzet ma?

– A biogazdálkodás nőtt, így az akkori 1,5 munkatársi létszám mára majdnem 100-ra emelkedett. 54 agrár- és kertész-mérnökünk van, közülük 14 növényvédős, dolgoznak nálunk élelmiszer-mérnökök, állatorvos, szőlész-borászok, méhészek, tápanyagos és vetőmagos szakember, jogász. Több szakemberünk – az összeférhetlenségi előírások betartása mellett – gyakorló biogazda. A Biokontroll bőven elegendő szellemi és anyagi erőforrással rendelkezik, bármikorára fejlődik a biogazdálkodás.

– És maga az ökológiai gazdálkodás? Tényleg robbanásszerű fejlődés előtt áll?

– Az EU célként tűzte ki 2030-ra, hogy az öko mezőgazdasági terület a mai 8-ról 25 százalékra növekedjen. A magyar kormány sokat tesz annak érdekében, hogy ez nálunk is bekövetkezzen.

– Akkor a Biokontroll, illetve a hazai biokultúra kezd célhoz érni?

– Mélyen hiszek abban, hogy a modern biogazdálkodásnak van jövője, amelyben meg lehet termelni az emberiség számára szükséges, minőségi (szermaradékmentes, tartalmas) élelmet a ma okozott környezetpusztítás nélkül. Egyelőre naivitásnak tűnik, de előbb-utóbb mindenkinek ezen a módon kell a földhöz, a bolygónkhoz viszonyulnia. Tehát nemcsak a földet, hanem a fejben is át kell állni.

– Hogyan is viszonyul a Biokontroll és a Biokultúra egymáshoz?

– A Biokultúra országot átfogó érdekvédelmi szervezet, amely 12 tagegyesületben a biogazdák a tagok. A Biokontroll pedig a Biokultúra – így közvetetten a biotermelők – tulajdonában álló nonprofit kft. Azért alapítottuk, hogy legyen egy hazai viszonyokat értő, ökológiai gazdálkodást ellenőrző-tanúsító szervezet hazánkban. Feladatunk, hogy a kis eltéréseket javíttassuk, azok ne járjanak gazdálkodást ellehetlenítő

következményekkel. A kiszámíthatóság érdekében kidolgoztuk – a Nébih által elfogadott módon – az eltérések értékelő listáját, amely minden partnerünk rendelkezésére áll.

– Milyen költséggel kell számolnia egy gazdának, ha önökkel köt ellenőrzési-tanúsítási szerződést?

– Honlapunkon elérhető szerződéseink alapján kiszámítható az éves díjunk. A Biokontroll kizárólag a befizetett díjából él. Nonprofit kft.-ként nálunk a feladat jó ellátása a cél és nem a profittermelés. Osztalékot nem is fizethetünk, nyereségünket a működés fejlesztésére fordítjuk.

Díjpolitikánk közcélokat is szolgál, így a főként saját alapanyagokat feldolgozó gazdaságoknál a feldolgozás ellenőrzése-tanúsítása ingyenes. A biovetőmag-használat arányának növelése érdekében a csak vetőmag-feldolgozást, -forgalmazást végzők felé díjat nem számlázunk. A biogazdálkodás szervezettsége érdekében a Biokultúra tagegyesületek tagjainak díjkezdményt adunk.

– Segítik mások tevékenységét is?

– Magyar fejlesztésű és magyar tudásra épül a szervezetünk, amely maximálisan figyelembe veszi a hazai adottságokat, a csak nálunk létező vállalkozási formákat. A Biokontroll egy hungarikum. A határon túli magyarság segítése is szívügyünk. Tudásátadással, képzéssel, tulajdonosi érdekeltségtől mentesen segítünk megalapítani egy kolozsvári és egy szabadi ellenőrző szervezetet, és Kárpátalján is van aktivitásunk.

– Mit üzen a hagyományos gazdálkodóknak?

– Azt, hogy nem az ellenségük vagyunk, hanem a jövőjük. Szintez az összes biogazda a szokványosból áll át bióra. Van rá lehetőség, hogy – óvatos gazdaként – csak a gazdaság egy részét vonják be. Jöjjenek, ismerjék meg az ökológiai gazdálkodást, egyeztesünk, legyünk együttműködő partnerek.

Fapiaci törekvések – „Igen, jó bornak is kell a cégér!”

A felületes szemlélő az elmúlt mintegy háromnegyed évben azt tapasztalta, hogy ami a fapiac vonatkozásában a legbiztosabb, az a bizonytalanság. Valóban így van? Igen, legalábbis így tűnik. Egy ágazat számára ugyanakkor a bizonytalanság is esélyt jelenthet, esélyt a megrögzött folyamatok, megoldások újragondolására, akár az alapoktól is.

A fenyő alapanyag iránti kereslet meglődülése máris lendületet adott a lombos faanyag szélesebb körű felhasználási lehetőségeit vizsgáló alap és alkalmazott kutatási projekteknek. Erre jó példa a Soproni Egyetem, ahol e kutatásoknak van múltja s jelenleg is szellemi bázisa. A kutatások azt mutatják, a lombos faanyag széles körben használható, nemcsak ott, ahol eddig a fenyő volt egyeduralkodó, de emellett alkalmas más alapanyagok – pl. kerámia, fém – kiváltására is. Alkalmas akár szerkezeti, akár burkolóanyagként. Előbbinél természetesen komoly műszaki elvárásoknak kell eleget tenni. És igen, ehhez kellő elméleti tudás és gyakorlati tapasztalatok kellene. De szükséges a műszaki tudáson kívül más is, jelsül az átgondolt alapanyag-kiválasztás, termékfejlesztés, előállítói és felhasználói kapacitás, valamint mindezek alfája és omegájaként a megfelelő volumenű kereslet.

A fenyő, mint tudjuk, szálegyenes, alacsony sudarösságú, könnyű, kedvező tulajdonságai miatt évszázados előnnyel rendelkezik a legnagyobb felvevő piacon, az építőiparban. Nem elegendő tehát a lombos faanyagokból jó terméket fejleszteni, azt el is kell adni. A varázsszó a marketing, magyarul a hírverés! Meg kell győzni a fogyasztót arról, hogy jót tesz magával, természeti és gazdasági

környezetével, ha egyrészt a kliséktől megszabadulva a fát mint megújuló nyersanyagot eddiginél nagyobb arányban használja épített környezetében, másrészt, ha hazai termelésből származó faanyagot használ fel, keresletet támasztva ezzel a hazai feldolgozó és termelői kapacitásoknak.

Számos jó példa hangzott el az agrárkamara őszi tájékoztató kampánya keretében nagy érdeklődés

faipari ágazat előtt. Ugyanakkor ne legyenek illúzióink, a kereskedelem így vagy úgy, akár a hazai, észszerűnek tűnő alkalmazkodás nélkül is kielégíti majd a keresletet. A kérdés csupán, hogy e folyamatnak melyik oldalára predesztináljuk az erdészeti ágazatot.

Van tehát elég dolgunk a saját házunk táján. A kitermelt faanyag mintegy 80 százaléka sarangolt választékként hagyja el az erdőt. A

gyakran sematikus, 1–2 választékfajtát eredményező fakitermelésekkel szemben. Bizonyára egyszerűbbnek s talán olcsóbbnak is tűnik a 4 méteres tűzifatermelés, de csak addig a pillanatig, amíg utána nem számolunk az így eltűnő választékok (pl. rönk, oszlopfa, fagyártmányfa) után kieső bevételeknek. A megoldás kézenfekvő: a szakmai vállalkozói rendszer erősítése.

A nemrégiben megjelent új használati jogcíme (pl. erdőkezelés) még nem „járátódtak be”. Jelenleg egy-két tucat magánerdészeti vállalkozás működik az országban. Ezt a kört kellene rövid időn belül olyan szintre bővíteni, hogy optimális vállalkozásméreteket feltételezve el tudja látni a rendezetlen vagy a közeljövőben rendezetlenné váló erdők minél nagyobb hányadán az erdőgazdálkodási, a fennmaradó magánerdőben pedig a szakirányítási feladatokat.

A kis üzemmérettel rendelkező erdőgazdálkodók mind az erdőművelés, a fahasználat, mind pedig a fapiacon való megjelenésük során olyan nehézségekbe ütköznek, amit gazdálkodási volumenüknél fogva nem tudnak hatékonyan meglegelni. E hátrányos helyzetben segíthet a szaktudással, kellő üzemmérettel, s ezáltal megfelelő termelői kapacitásokkal, piaci kapcsolatokkal rendelkező szakmai vállalkozás.

Vannak persze olyan gyenge termőhelyek, olyan erdők, amelyek a környezeti feltételekből adódó hátrányos adottságaikat így se, úgy se tudják leküzdeni. Szabad-e ezekben az erdőkben gazdálkodni? Nyilvánvalóan nem, ha egyébként erre nincs ökológiai vagy gazdasági kényszer.

• KOVÁCSEVICS PÁL/NAK

MAGYARORSZÁG ZÖLD ÚTON JÁR!

Párbeszéd a környezetünk védelméről.

Mondja el a véleményét Ön is!

zold.kormany.hu

Itt töltsé ki!

Készült Magyarország Kormánya megbízásából.

Elhúzódó jogalkotási folyamat, növekvő aggályok

Továbbra sincsenek még elfogadott KAP alaprendeletek, emellett a delegált és végrehajtási jogi aktusok elkészítése is lassan halad. Ezzel párhuzamosan a tagállamoknak év végéig be kell nyújtaniuk a KAP stratégiai terveiket, a Termőföldtől az Asztalig és Biodiverzitás stratégiákkal kapcsolatban pedig egyre több aggály fogalmazódik meg.

Az új időszakra vonatkozó KAP jogszabályok jogász-nyelvész ellenőrzése még szeptember végére sem fejeződött be. A Bizottság optimista forgatókönyve szerint már november második hetében sor kerülhetne az Európai Parlamentben a plenáris szavazásra. Az alaprendeletek elfogadásán túl azonban további elégedetlenségre ad okot a tagállamok körében a delegált és végrehajtási jogi aktusok elkészítése, mivel azok elfogadására csak az alaprendeletek kihirdetését követően kerülhet sor. Számos tagállam nehezményezte, hogy a jelenlegi menetrend alapján a KAP Stratégiai Tervek benyújtása előtt csak hetekkel kerülhetnének elfogadásra a tervezéshez nélkülözhetetlen delegált és végrehajtási jogszabályok, ezért kérték a Bizottságot, hogy a lehető leghamarabb küldje meg a szövegtervezeteket, és terjessze azokat szakbizottsági vitára, annak érdekében, hogy a tagállamok még év végéig be tudják nyújtani a stra-

tégiai terveiket. Emellett a V4 országok Bulgáriával, Horvátországgal és Romániával közösen levélben szólították fel Norbert Linst, az EP Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottságának

(COMAGRI) elnökét, hogy gyorsítsa fel az alaprendeletek elfogadásának folyamatát.

Ezzel párhuzamosan szeptember 10-én került sor Európai Parlament Mezőgazdasági és Vidékfej-

lesztési, valamint Környezetvédelmi Bizottságának (COMENVI) ülésére, amelynek keretében megstavazták a Termőföldtől az Asztalig (F2F) stratégiáról szóló jelentést. A COMAGRI jelentéstevője többek között azt hangsúlyozta, hogy a szigorodó növényvédőszer-, műtrágya- és antibiotikum-használatot növekvő támogatásnak kell kísérnie, a COMENVI riportőre a termelés uniós belüli megmaradásának kulcsát pedig a helyi élelmiszer-termelés ösztönzésében és a fenntartható gazdálkodási modellekhez való közeledésben látja. Emellett azt is kiemelte, hogy meg kell szüntetni az európai szabványoknak nem megfelelő állati termékek behozatalát és le-

A F2F és Biodiverzitás stratégiák kapcsán továbbra is sok kritika éri a Bizottságot, mivel még mindig nem készült el a kapcsolódó kumulatív hatásvizsgálat. A Közös Kutatóközpont a közelmúltban ugyan készített egy tanulmányt az említett stratégiákról, ez azonban nem hatásvizsgálat, hanem mindössze egy elemzés az abban foglalt célkitűzések mezőgazdaságra gyakorolt lehetséges hatásairól. A jelentés előrejelzése szerint a stratégia végrehajtásának következményeként az uniós termelés visszaesése és a mezőgazdasági termékek áremelkedése várható, amely leginkább az állattenyésztést fogja érinteni. A gabonafélék uniós kereskedelme kapcsán negatív hatást vetít előre mind az export,

mind az import terén, emellett az olajos magvak és zöldségfélék behozatalát tekintve is jelentős emelkedéssel számol. A stratégiák végrehajtásának kockázataként a termelés kiszervezésének veszélyét is azonosították. A jelentés ugyanakkor elismeri, hogy az abban foglalt elemzési módszerek és eszközök nem teljes körűek. A tagállamok alapvetően üdvözlötték a tanulmány bemutatását, azonban csalódottságukat fejezték ki annak időzítése, valamint a korábban beígért hatásvizsgálat hiánya miatt. A Bizottság elmondása alapján továbbra is

folytatni fogják a stratégiákkal kapcsolatos elemzéseket, illetve a jövőben a tagállami KAP stratégiai terveket is figyelembe veszik majd a hatások kiértékeléséhez.

• HORVÁTH DÓRA/NAK

Fontos információk az ÖKO pályázat benyújtásához

2021. szeptember 24-én kiírásra került a VP4-11.1.1-11.2.1-21 kódszámú, „Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása” című pályázati felhívás 40 milliárd forintos keretösszeggel.

A gazdálkodóknak a támogatási kérelem (pályázat) beadására **2021. október 25. és november 25.** közt van lehetőségük, a Magyar Államkincstár elektronikus felületén, ügyfélkapun keresztül. A támogatás minden mezőgazdasági termelő számára elérhető, aki élni kíván a lehetőséggel és a pályázati felhívásban megadott határidőig kérelmet nyújt be. A pályázati felhívás kötelezettségvállalási időszaka – **2022. január 1-jétől** kezdődően

– **három évre** szól, ahol a támogatási intenzitás minden esetben 100%.

A támogatás feltétele legalább a kötelezettségvállalás teljes időtartama alatt ökológiai gazdálkodás minősítési előírásainak megfelelő gazdálkodás folytatása szántó-, gye-, ültetvény földhasználati kategóriában, az átállás alatt levő és az átállt területeknél egyaránt. A korábbi ÖKO pályázatokhoz képest változás, hogy olyan ültetvénytel is

a területek beazonosítására szolgáló EOY koordinátákat alfanumerikusan vagy az azokat tartalmazó shape file-ok feltöltésével. Az adott földhasználati kategóriába eső területeket az ökológiai státuszuk (átállt vagy átállás alatti) alapján, az átállás alatti területeket pedig még az átállási időszak kezdetének éve alapján is külön KET-ként kell kimérni. Továbbá külön KET-ként kell kimérni azon szántóföldi területeket, amelyek a takarmányoktól eltérő évelő szántóföldi növények termesztése történik.

A támogatási kérelmek országos rangsorának összeállítása földhasználati kategóriánként és ezen belül átállás alatti és átállt területeknek külön-külön történik.

A támogatási kérelem benyújtásánál többletpont jár többek közt akkor, ha a pályázó szerepelt az előző ÖKO programban, ha szaktanácsadóval kötött szerződéssel rendelkezik, a gazdaság teljes területe kevesebb mint 300 hektár, illetve, ha a gazdaság összterületéhez viszonyítva – adott földhasználati kategóriában – a programba bevinni kívánt terület aránya minél nagyobb. A földterület elhelyezkedése alapján is adható többletpont: a Natura 2000 terület, a nitrátérzékeny terület és a VTT területi szempontok szerint, ha a terület több mint 50%-a az adott fedvényen helyezkedik el.

A pályázat benyújtásához kamara által készített tájékoztató ÖKO kiadvány is segítséget nyújthat, ami online verzióban megtalálható www.nak.hu oldalon. A kérelem beadásával kapcsolatban további információkért kérjük, keressék falugazdász irodáinkat.

• RIBÓCZI EDINA/NAK

Az Európai Bizottság tönkre akarja tenni az agráriumot?

Hány tanulmányra van még szükség a Farm to Fork stratégia károsító hatásairól, hogy észhez térjenek? – tette fel a kérdést közleményében a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara.

A Kieleti Egyetem tanulmányt tett közzé az EU „Termőföldtől az Asztalig” stratégiája (F2F) végrehajtásának következményeiről. Ez egy újabb olyan jelentés, amely megerősíti, hogy az Európai Bizottság kiemelt stratégiája milyen súlyos következményekkel járhat az uniós élelmiszer-termelésre, a gazdaságokra és a vidékre nézve. A termelést korlátozná az EU, sok gazdát tönkretennének, és az üvegházhatásúgáz-kibocsátás sem csökkenne – mindez ellen továbbra is határozottan tiltakozik a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara és a szakmai szervezetek.

Az EU Közös Kutatóközpont 2021 nyarán nagyon csendben közzétett technikai jelentését megerősíti a Kieleti Egyetem tanulmánya, amely határozottan kijelenti: „Az F2F stratégia nem hatékony az éghajlatváltozás ellen!”.

Az Európai Bizottság 2020 májusában terjesztette elő – hatástanulmány nélkül – a „Termőföldtől az Asztalig” stratégiát, amely az Európai Zöld Megállapodás egyik fő intézkedése. A klímasemlegesség 2050-ig megvalósítását célzó stratégia a növényvédőszer-használatot 50%-kal, a műtrágyahasználatot 20%-kal csökkentené 2030-ig. Az antibiotikumok terén szintén 50%-os vágást irányoz elő, az ökológiai gazdálkodással érintett területek arányát pedig 8-ról legalább 25%-ra emelné.

Több mint egy évvel azután, hogy az Európai Bizottság elindította stratégiáját, még mindig hiányzik az azt alátámasztó hivatalos hatástanulmány. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara és számos szakmai szer-

vezet már korábban is jelezte, hogy az elemzések elvégzése nélkül készült stratégiák elfogadhatatlanok. Ugyanis – alaptalanul – olyan súlyos terheket rónának az agrár- és élelmiszer-gazdaság szereplőire, hogy közülük sokan felhagynának a tevékenységükkel. Mindeközben a szabadkereskedelmi egyezményeknek köszönhetően a harmadik országokból az EU piacaira érkező termékek még a jelenlegi

szabályozásoknak sem feltétlenül felelnek meg.

Az elmúlt hetekben több olyan tanulmány is napvilágra került, amely hasonló tendenciákat jelez, és amelyek a mezőgazdasági közösségeken túl is aggodalmat keltők. Mint minden tanulmány, a Kieleti Egyetem mostani tanulmánya is úgy véli, hogy az F2F stratégia a termelés jelentős csökkenéséhez vezetne. A marhahústermelés 20 százalékkal, a tejé 6,3 százalékkal, a gabonaféléké 21,4 százalékkal, az olajos magvaké 20%-kal csökkenne az EU-ban. Gabonafélékből és marhahúsból biztosan importra szorulnánk a jövőben. Továbbá az egyetemi tanulmány szerint az F2F stratégia éghajlati szempontból nem lesz hatékony. Bár a stratégia megvaló-

sítása elsőségre látványos, 109 millió CO₂-egyenértéknyi csökkenéshez vezetne az üvegházhatású gázok uniós kibocsátásában, azonban ezt a látszólagosan kedvező hatást megsemmisíti az uniós LULUCF-ágazatban (földhasználat, földhasználat-változás és erdőgazdálkodás) a CO₂-tárolás 50 millió tonna CO₂-egyenértékkel történő csökkenése, és az uniós termelés harmadik országokba áthelyezése. Utóbbi önmagában 54,3 millió tonna CO₂-egyenértékkel több üvegházhatásúgáz-kibocsátást eredményezne. Mindezek semlegesítenék az uniós stratégia mezőgazdasági kibocsátások tényleges csökkentésére gyakorolt – remélhető – hatását.

• NAK

Agrárszektor Konferencia: újra itt az év nagy agráreseménye

Ötvenszázalékos kedvezménnyel vehetnek részt a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) tagjai az év vége legrangosabb agrárszakmai eseményének számító Agrárszektor Konferencián, amelyet december 9–10-én rendez meg Siófokon a Portfolio Csoport.

A kétnapos rendezvény egyedülálló módon nyújt tájékoztató és üzleti lehetőséget az agrárium valamennyi szereplője számára.

A konferencia célja, hogy olyan naprakész információkat nyújtson, amelyeket a résztvevők felhasználhatnak eredményes gazdálkodási és üzleti döntéseikhez. Az esemény egyedülálló módon kínál átfogó tájékoztató lehetőséget az agrárgazdaság helyzetéről, és ad prognózisokat a támogatási, a finanszírozási, a piaci és

az üzleti lehetőségekről, emellett napirendre veszi a legfontosabb szabályozási változásokat is.

A rendezvény két napján az államigazgatási és üzleti szféra csúcsvezetői tartanak előadásokat, illetve működnek közre a legaktuálisabb témákról szóló kerekasztal-beszélgetésekben. A konferencián várhatóan több mint nyolcvan előadó vesz részt, az érdeklődők száma pedig megközelíti az ezer főt, akik a helyszíni megjelenés mellett online módon

is nyomon követhetik a szakmai eseményeket. A résztvevőknek lehetőségük nyílik networkingre és kapcsolatépítésre is, és az eseményen a Portfolio – rangos szakmai zsűri döntése alapján – nyolc kategóriában átadja az év legjobb agrárgazdasági teljesítményeire járó díjakat is.

Az Agrárszektor Konferencia az agrárium minden résztvevőjének – így valamennyi méretű gazdálkodónak, élelmiszeripari cégnek, inputgyártónak, gépforgalmazó-

nak, termékkereskedőnek, illetve államigazgatási és érdekképviseleti szakértőnek – hasznos és aktuális információkat nyújt. A részvételhez a Portfolio Csoport a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara tagjainak kedvezményes jegyvásárlási lehetőséget biztosít. A jelentkezési feltételekről és a rendezvény további részleteiről a www.portfolio.hu/rendezvenyek weboldal ad bővebb tájékoztatást.

NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA

TALAJVIZSGÁLATRA ÉS TÁPTERVRE ALAPOZOTT TÁPANYAG-UTÁNPÓTLÁS, TERVEZETT TÁPANYAG-GAZDÁLKODÁS

Keresse falugazdászánál agrárszolgáltatásainkat!
www.nak.hu/szolgáltatások

Ne vágjuk le az aranytojást tojó tyúkot

La Fontaine (1621–1695) mesemondó már régen megírta ezt a tanmesét, mégis sokszor elfelejtkezünk az üzenetéről. A mesében az aranytojást tojó tyúk gazdája nem éri be a napi egy aranytojással, hanem több aranytojást szeretne, ezért felvágja a tyúk hasát. Azt hitte, hogy ott több aranytojást talál...

A fenntarthatóság három alappillére

Bolygónk jelenleg a kimerülés szélén áll. Az emberiségnek már nincs túl sok ideje arra, hogy megtaláljuk a megoldást környezetünk megmentésére. A fenntarthatósági célkitűzések kijelölik számunkra az irányt, amelyen a jövő érdekében haladnunk kell. A fenntarthatóság három alappilléren fekszik: 1. a bolygó (a környezet), 2. az emberek (a társadalom) és 3. a pénz (gazdaság).

Amikor a fenntarthatósági projektekről hallunk, érdemes mindhárom szempontból megvizsgálni azok működését. Gyakran észrevehetjük, hogy az első pontra túlzottan nagy hangsúlyt fektetnek, ugyanakkor a másik két pont jelentőségét elfelejtik kiemelni. Ezen túlmenően az is jellemző, hogy az emberi tényező fontosságát alábe-

csülik és a pénzügyi kérdéseket pedig túlértékelik.

„Ha majd kivágtuk az utolsó fát, megmérgeztük az utolsó folyót és kifogtuk az utolsó halat, rádöbbenünk, hogy a pénz nem ehető” (indian bölcsesség).

A CSEBER növényvédőszeres göngyöleg-visszagyjűtés 2003 óta működik Magyarországon. A fenntarthatóság alappillérei ez esetben is azonosíthatóak. A hulladékmenyiség csökkentése és a göngyölegbiztonságos kezelése (1.) mellett nagyon fontos a gyűjtésben részt vevők szerepe (2.) és a megfelelő anyagi háttér biztosítása (3.).

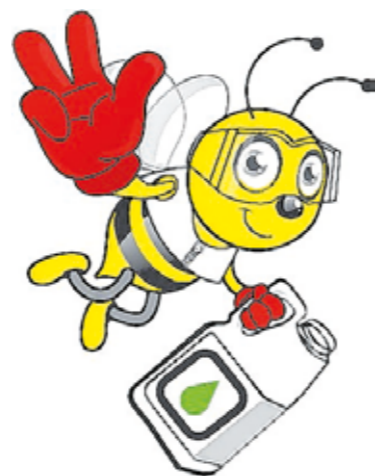
Mindhárom területet célszerű szem előtt tartanunk, ha hosszú távon működőképes fenntarthatósági projektet kívánunk üzemeltetni. A CSEBER működésének biztosí-

tásához kiemelten fontos az „emberek és a társadalom” szerepe, ezért most ezt a területet fogjuk közelebbről bemutatni.

Elsőként említenénk a mezőgazdasági termelőket, akik kulcsszerepet játszanak. Ők azok, akik már a növényvédő szerek felhasználásakor figyelmet fordítanak a kiürült göngyöleg megfelelő kiöblítésére és később ők azok, akik visszajuttatják a göngyölegeket a gyűjtőhelyekre. Egyedül a gazdálkodók tudják majd a 75%-os visszagyűjtési arány eléréséhez (2025) szükséges göngyölegmennyiséget biztosítani.

A gyűjtésben részt vesznek még a szerződött gyűjtőhelyek (<https://cseber.hu/gyujtohelyek-atveteli-pontok/>), a hulladékszállítást és -kezelést végző professzionális hulladékgazdálkodási cégek és még nagyon sokan mások.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara a CSEBER együttműködő partnereként segítséget nyújt ebben a fenntarthatósági projektben nemcsak azzal, hogy eljuttatja fontos üzeneteket a gazdálkodók felé, hanem azzal is, hogy érdekképviseleti támogatást

nyújt a CSEBER gyűjtőrendszerének fennmaradása érdekében.

A CSEBER és a NAK együttműködve azon munkálkodik, hogy a gyűjtés minhárom pillére stabil alapot képezzen és hosszú távon biztosított legyen a növényvédő szerrel szennyezett göngyöleg vizszagyjűtése.

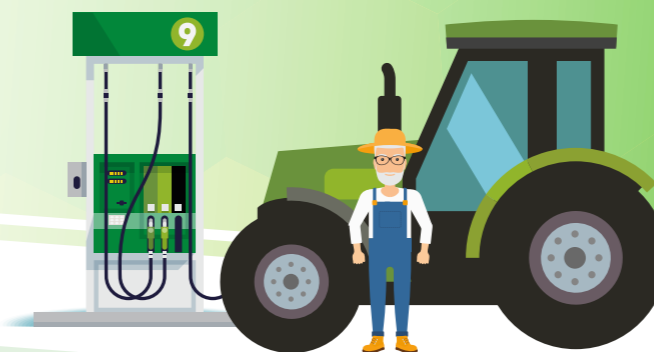
Köszönjük a gazdálkodók minden eddigi együttműködését és támogatását! A jövőben is kérünk minden gazdálkodót, hogy aktívan vegyen részt a visszagyűjtésben és lehetőségei szerint támogassák a fenntarthatósági kezdeményezéseket.

2021. 10. 01-31. között még több kedvezmény jár

MOL-NAK kártyával

rendelkező tagjainknak!

MOL-NAK GOLD HUNGARY/ EUROPE KÁRTYA

a normál üzemanyagok kártyás listaárából bruttó

**10,00 Ft/l helyett
12,70 Ft/l kedvezmény**

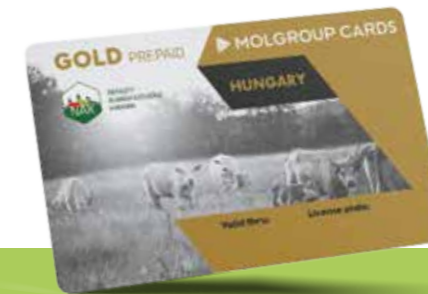

MOL-NAK GOLD HUNGARY PREPAID KÁRTYA

a normál diesel üzemanyagárból bruttó

**11,00 Ft/l helyett
15,00 Ft/l kedvezmény**

minden hétfőn és pénteken a kiválasztott törzskúton

További információkért forduljon falugazdászához, látogassa meg a <https://www.nak.hu/szolgaltatasok/molnakkartya> weboldalt vagy keresse a NAK ügyfélszolgálatát!
06 80 900 365 | ugyfelszolgalat@nak.hu

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

25 év a biogazdálkodás szolgálatában

**A Biokontroll Hungária Nonprofit Kft. (HU-ÖKO-01)
az egyetlen magyar tulajdonú, akkreditált,
az ökológiai gazdálkodást ellenőrző, tanúsító szervezet.**

Miért válassza a Biokontrollt az öko támogatás igénybevételéhez?

- ✓ Több ezer elégedett hazai öko termelővel és számos külföldi partnerrel (Bio Suisse, Demeter, Naturland stb.) együttműködve immár 25 éve állunk a termelők szolgálatában.
- ✓ A magyar ökogazdák 100%-os tulajdonában vagyunk.
- ✓ A magyar biotermelés mintegy 90%-a hozzánk kötődik.
- ✓ A legkülönbözőbb gazdálkodási szakterületek mellett a vidékfejlesztési pályázatokban is vannak szakértőink.
- ✓ Segítünk az előírások helyes értelmezésében.
- ✓ Partnereink számára ingyenes előírásrendszerünk egyedülálló és mindenki számára érthető.
- ✓ Partnereink számára ingyen küldjük a Biokultúra újságot, az egyetlen magyar biogazdálkodási szaklapot.
- ✓ A VP öko támogatásra pályázókat mindenben támogatjuk és nem számlázunk ellenőrzési díjat, ha mégsem nyernek.
- ✓ Megkezdjük vidéki iroda hálózatunk kiépítését, hogy partnereinkhez földrajzi értelemben is közelebb kerülhessünk.
- ✓ A biogazdálkodás a környezeti és gazdasági fenntarthatóság útja.

A hazafi a szolgáltatásokban is a hazait választja!

honlap elérhetőség: www.biokontroll.hu

központi elektronikus postafiók: info@biokontroll.hu

központi ügyfélszolgálati telefonszámok: +36- 1/336-1122, -23, -66, -67, +36-30/393-9090

székhely: 1112 Budapest, Oroszvég lejtő 16.

Levelezési cím: 1535 Budapest, Pf. 800.

